30/03/2023

Α.Π.Θ.: Συνέδριο για το κοινωνικό ήθος της Εκκλησίας - Αναφορές του Οικουμενικού Πατριάρχη στη μέριμνα για τον άνθρωπο

Πατριαρχεία / Οικουμενικό Πατριαρχείο

Το κείμενο «Υπέρ της του Κόσμου Ζωής. Το κοινωνικό ήθος της Ορθόδοξης Εκκλησίας» το οποίο αποτελεί καρπό διετούς εργασίας επιστημονικής επιτροπής διορισμένης από τον Παναγιώτατο Οικουμενικό Πατριάρχη κ.κ. Βαρθολομαίο, βρέθηκε την Τετάρτη 29 Μαρτίου 2023 στο επίκεντρο της έναρξης των εργασιών του διήμερου Συνεδρίου που πραγματοποιείται στο πλαίσιο των εκδηλώσεων εορτασμού των 80 ετών λειτουργίας της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ.

Το Συνέδριο υπό τον τίτλο «**Υπέρ της του Κόσμου Ζωής: Η κοινωνική διδασκαλία της Εκκλησίας**» διοργανώνει η **Κοσμητεία της Θεολογικής Σχολής του Α.Π.Θ.** υπό την αιγίδα του **Οικουμενικού Πατριαρχείου**.

Όπως αναφέρεται στον πρόλογο του κειμένου, *«Τόν Ἰανουάριο τοῦ 2020, ἡ Ἁγία καί Ἱερά Σύνοδος «ἀξιολόγησε θετικά το μεστό περιεχομένου αὐτό κείμενο, ἐκφράζοντας ἐπίσημα τήν εὐαρέσκεια, τά συγχαρητήριά της, καθώς καί τήν ὁλοθυμη εὐγνωμοσύνη της γιά τήν ἐξαιρετική ἀνταπόκριση καί τό ἐξαιρετικό ἔργο τῆς ἐπιτροπῆς, ἐνῶ ἐνέκρινε τήν ἔντυπη δημοσίευση τοῦ κειμένου ἀπό τά μέλη τῆς ἐπιτροπῆς, προκειμένου αὐτό νά προσφέρει τίς παραμέτρους καί τίς κατευθυντήριες ἀρχές γιά τήν κοινωνική ἀποστολή τῶν Ὀρθοδόξων Ἐκκλησιῶν ἐνώπιον τῶν προκλήσεων καί τῶν προοπτικῶν του σημερινοῦ κόσμου, χωρίς ὡστόσο, τήν ἴδια στιγμή νά ἀγνοεῖ τίς θετικές δυνατότητες καί προοπτικές τοῦ σύγρονου πολιτισμοῦ».*

ΔΕΙΤΕ ΤΟ ΚΕΙΜΕΝΟ

Οικουμενικός Πατριάρχης: «Το κείμενο αντανακλά τη μέριμνα της Ορθόδοξης Εκκλησίας για τον άνθρωπο»

Το κείμενο αντανακλά τη μέριμνα της **Ορθόδοξης Εκκλησίας** για τον άνθρωπο και για τις περιπέτειες της ελευθερίας του, τόνισε στον χαιρετισμό του στους συμμετέχοντες στο Συνέδριο ο **Παναγιώτατος Οικουμενικός Πατριάρχης κ.κ. Βαρθολομαίος**, τον οποίο ανέγνωσε ο **Σεβασμιώτατος Μητροπολίτης Λαρίσης και Τυρνάβου κ. Ιερώνυμος** ως εκπρόσωπος του **Οικουμενικού Πατριαρχείου**.

«Μας χαροποιεί το γεγονός ότι για το κείμενό μας εκτυλίσσεται μία πολύ ενδιαφέρουσα συζήτηση» υπογράμμισε προσθέτοντας ότι κοινή πεποίθηση των συγγραφέων του είναι η ακατάλυτη επικαιρότητα των χριστιανικών αρχών και ότι ο σύγχρονος ορθόδοξος Χριστιανός όχι μόνο οφείλει να αξιοποιεί δημιουργικά τις ανθρωπιστικές κατακτήσεις του πολιτισμού μας, αλλά στηριζόμενος στο ήθος της αγάπης, δύναται να αναδειχθεί, όπως έχει λεχθεί *«πιο ανθρωπιστής από τους ανθρωπιστές».*

Παρακολουθήστε τον χαιρετισμό:

Άνοιγμα για συνάντηση και συνδιαλλαγή και όχι κανόνα πίστεως, ούτε εγχειρίδιο ηθικής χαρακτήρισε το κείμενο **«Υπέρ της του Κόσμου Ζωής. Το κοινωνικό ήθος της Ορθόδοξης Εκκλησίας»** ο **Αρχιδιάκονος του Οικουμενικού Θρόνου, π. Ιωάννης Χρυσαυγής**, ένας από τους συμμετέχοντες στην

προετοιμασία και συγγραφή του.

«Ο διάλογος και η κοινωνία είναι πάντα πιο δύσκολα από τη συνταγή, τη διαταγή ή την κριτική. Διάλογος ακόμη με ό,τι μας ανησυχεί, ακόμη με ό,τι μας αναστατώνει, ακόμη με ό,τι ανατρέπει αυτά που αδιάκριτα θεωρούμε σαν δεδομένα ή που αποδεχόμαστε χωρίς έλεγχο, ακόμη και για πολιτικές, θρησκευτικές μας πεποιθήσεις. Μονάχα με τον αυθεντικό διάλογο διακρίνονται και κρίνονται "όσα εστίν αληθή, όσα δίκαια, όσα αγνά, όσα προσφιλή, όσα εύφημα"» τόνισε **ο π. Ιωάννης Χρυσαυγής**, ο οποίος ήταν κεντρικός ομιλητής.

«Ο στόχος του κειμένου είναι να προσφέρει έναν οδοδείκτη για το πως μπορούν να συνδυαστούν οι σύγχρονες προκλήσεις μια δυτικοποιημένης κοινωνίας και οι παραδοσιακές προτάσεις της Ανατολικής Εκκλησίας για το πως μπορούν οι πιστοί κοσμοπολίτες να εμπλακούν και να συνομιλήσουν με την ευρύτερη κοινωνία χωρίς αποστροφή, χωρίς προκατάληψη» ανέφερε ο **π. Ιωάννης Χρυσαυγής** τονίζοντας ότι με την αναφορά εμπλοκή εννοεί την επιτακτική αξία του διαλόγου, ο οποίος στις ευγενέστερες αναλάμψεις του αποτελεί την ανεξίτηλη σφραγίδα του **Οικουμενικού Πατριαρχείου**.

«Η αρχή του διαλόγου χάριν διαλόγου ανήκει στο DNA της Εκκλησίας της Κωνσταντινουπόλεως», είπε και έκανε αναδρομή στα κυριότερα στάδια της εκπλήρωσης της αποστολής που ανέλαβε η Επιτροπή.

Εξήγησε ότι τον Ιούνιο του 2017 ο **Οικουμενικός Πατριάρχης** διόρισε την Επιτροπή για να ετοιμάσει επίσημο κείμενο γύρω από την κοινωνική διδασκαλία της **Ορθόδοξης Εκκλησίας**, όπως όπως αυτή αποτυπώνεται και εκφράζεται τόσο στην παράδοση διαμέσου των αιώνων όσο και από το **Οικουμενικό Πατριαρχείο** και ιδιαίτερα, όπως υιοθετήθηκε στις αποφάσεις της **Αγίας και Μεγάλης Συνόδου της Ορθόδοξης Εκκλησίας** το 2016 στην Κρήτη, ώστε να χρησιμεύσει ως μία στέρεη βάση αναφοράς και συνομιλίας για ζητήματα και προκλήσεις ζωτικής σημασίας που αντιμετωπίζει ο σημερινός κόσμος.

Στη συνέχεια τον Δεκέμβριο του 2017 ο **Οικουμενικός Πατριάρχης** με εγκύκλιό του προς όλους τους Μητροπολίτες του Θρόνου ζήτησε *«από τους Ιεράρχες του Θρόνου οι οποίοι βιώνουν από πρώτο χέρι τα σημερινά ζητήματα και τις τεράστιες προκλήσεις αποκτώντας έτσι μία ποιμαντική εμπειρία που είναι πολύτιμη για ολόκληρο το Σώμα της Εκκλησίας να υποβάλουν σχετική έκθεση γύρω από τα επείγοντα κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν οι πιστοί στον σύγχρονο κόσμο»*.

Τους επόμενους δύο μήνες πάνω από 25 ιεράρχες υπέβαλαν εκτενείς εκθέσεις, μερικοί συγκάλεσαν ειδικές συνεδριάσεις με κληρικούς, θεολόγους, κοινωνικούς λειτουργούς και φοιτητές. Σε μία περίπτωση ετοιμάστηκε ειδική ψηφοφορία υπό μορφή γκάλοπ, ανέφερε ο **π. Ιωάννης Χρυσαυγής** προσθέτοντας ότι ο ίδιος ο **Οικουμενικός Πατριάρχης** σχολίασε πως *«ήταν από τις ελάχιστες φορές που σχεδόν όλοι οι ιεράρχες ανταποκρίθηκαν τόσο αυθόρμητα»*.

Το κείμενο, όπως διευκρίνισε, είναι καρπός 12 θεολόγων κληρικών και λαϊκών, ανδρών και γυναικών από διάφορα μέρη του κόσμου Αμερική, Αγγλία, Ευρώπη και Ασία. Τα μέλη της επιτροπής συμμετείχαν σε συναντήσεις επί δύο χρόνια δια ζώσης και διαδικτυακά. Η Επιτροπή συνέταξε το κείμενο, το οποίο τον Ιανουάριο του 2020 το Οικουμενικό Πατριαρχείο ενέκρινε επίσημα, συνοδικά χωρίς να απουσιάζουν αντιρρήσεις και αμφισβητήσεις. Ακολούθησε η δημοσίευσή του τον Μάρτιο του 2020 στα μέσα κοινωνικής δικτύωσης του **Οικουμενικού Πατριαρχείου** και κατόπιν στην ιστοσελίδα της **Αρχιεπισκοπής Αμερικής** σε πάνω από 15 γλώσσες και σε έντυπα και η εξέτασή του σε συνέδρια, υπογράμμισε.

Περιλαμβάνει μία προσέγγιση με προσοχή και συνοχή, και φιλανθρωπία και συμπόνια σχετικά με πολύπλοκα καίρια ζητήματα, όπως ο ρατσισμός, η

προσφυγική κρίση, τα ανθρώπινα δικαιώματα και η τεχνολογία. Τα επιμέρους κεφάλαια αφορούν τον ρόλο της **Εκκλησίας** στον δημόσιο χώρο, την πορεία της ανθρώπινης ζωής, την πρόκληση της κοινωνικής δικαιοσύνης, την τραγωδία του πολέμου και τη σημασία του οικουμενικού διαλόγου. Αγγίζει ακόμη και λεπτά ή και αμφισβητούμενα ζητήματα, όπως ο πλούτος και η ένδεια, ο γάμος και η αγαμία, η βιοηθική και η κλιματική αλλαγή, σημείωσε ο **π. Ιωάννης Χρυσαυγής**, ο οποίος εκτίμησε ότι ιδιαίτερα σημαντική ήταν η διαδικασία σύνταξης του κειμένου.

«Για μένα ο συμβολισμός, η συμβολή και η ιερότητα του κειμένου δεν έγκειται τόσο στα θέματα που καλύπτει ή παραλείπει, ούτε στα συμπεράσματα που εκθέτει αλλά στην όλη διαδικασία του εγχειρήματος που ξεκίνησε από τον Προκαθήμενο της Ορθόδοξης Εκκλησίας ο οποίος εξουσιοδότησε τα μέλη της Επιτροπής. Συχνά η ακαδημαϊκή κοινότητα παραπονείται ότι αγνοείται από την Εκκλησία, ενώ παράλληλα η ιεραρχία αποκόπτεται από την ακαδημαϊκή κοινότητα. Η διαδικασία που οδήγησε στο κείμενο βασίστηκε στην αρχή του διαλόγου μεταξύ του Οικουμενικού Πατριάρχη και των μελών της Επιτροπής, μεταξύ των μελών της Επιτροπής και των Μητροπολιτών στις επαρχίες του Θρόνου, μεταξύ των συνοδικών μελών και επιτροπών, μεταξύ των τοπικών ιεραρχών και των επιτροπών τους και μεταξύ του κοινού» , επισήμανε.

Εκτός από τους καθηγητές, μέλη της **Θεολογικής Σχολής**, ιερείς ενοριακών ναών και φοιτητές Θεολογίας στο Συνέδριο έχουν κληθεί να σχολιάσουν το κείμενο και οι κοσμήτορες του **Α.Π.Θ.**, οι οποίοι εκπροσωπούν το σύνολο των Σχολών, τόνισε ο **Κοσμήτορας της Θεολογικής Σχολής, καθηγητής Χρυσόστομος Σταμούλης**. *«Πρόκειται για προσπάθεια η οποία, στο πλαίσιο συνειδητοποίησης της κρισιμότητας της ιστορικής στιγμής για τον άνθρωπο και τον κόσμο του (κλιματική αλλαγή, κοινωνική δικαιοσύνη, υποχώρηση της Ανθρωπότητας) επιζητά και την άλλη ματιά, που έρχεται από έξω και είναι ικανή να φωτίσει δια της συμβολής με διαφορετικό τρόπο τις εσωτερικές κατανοήσεις»* ανέφερε.

«Σε ένα ακαδημαϊκό ίδρυμα η ελεύθερη διακίνηση των ιδεών, όχι μόνο σε πολιτικό επίπεδο, αλλά ακόμη και σε θρησκευτικό και κοινωνικό επίπεδο είναι η ουσία που ενδυναμώνει τις απόψεις και τις θέσεις μας, τις οποίες έχουμε περί του ρόλου της θρησκείας, περί του ρόλου της ορθόδοξης διδασκαλίας έτσι ώστε να γίνει ακόμη

πιο σίγουρο μέσα μας ότι η κοινωνική έκφραση της σημερινής εξουσίας είναι εκείνο που πραγματικά θέλει ο πολίτης, είναι το στήριγμα που μπορεί ο κάθε συμπολίτης μας βρει» τόνισε ο **πρύτανης του Α.Π.Θ., Νικόλαος Παπαϊωάννου** ο οποίος χαρακτήρισε τη **Θεολογική Σχολή** κόσμημα και την εξήρε για την κοινωνική παρέμβαση και κοινωνική συνεισφορά της.

(Με πληροφορίες από ΑΠΕ-ΜΠΕ)